

NBM-1601100301020401 Seat No. ____

B. A. (Sem. II) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

April / May - 2017

Sanskrit : Paper - IV (A)

(Hitopadesh - Mitralabh)

(हितोपदेशे - मित्रलाभ) (Elective - II)

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- १ (अ) नीचेनाभांथी गद्यखंडोनुं भाषांतर करो : (कोई पक्ष बे) ८
- 1 (a) Translate following paragraph : (any two) 8
- (१) अहमेवदा दक्षिणारण्ये चरन्नपश्यम् । एको वृद्धो व्याघ्रः स्नातः कुशहस्तः सरस्तीरे ब्रूते-भोः पान्थाः इदं सुवर्णकङ्कणं गृहताम् । ततो लोभाकृष्टेन केनचित्पान्थेनालोचितम् - भाग्येनैतम् संभवति । किन्त्वस्मिन्नात्मसंदेहे प्रवृत्तिर्न विधेया यतः -
अनिष्टा दिष्टलाभेऽपि न गतिर्जायते शुभा ।
यत्रास्ते विषसंगोऽमृतं तदपि मृत्यवे ॥
- (२) अस्ति भागीरथीतीरे गृध्रकूटनाम्नि पर्वते महान् पर्कटीवृक्षः । तस्य कोटरे दैवदुर्विपाकाद् गलितनखनयनो जरदगव नामा गृध्रः प्रतिवसति । अथ कृपया तज्जीवनाय तद्वृक्षवासिनः पक्षिणः स्वाहारार्त्तिकिचिकिचिदुद्धृत्य ददाति । तेनासौ जीवति । शावकानां रक्षणं करोति । अथ कदाचिद् दीर्घकर्णनामा मार्जारः पक्षिशावकान्भक्षयितु तत्रागतः । ततस्तमायान्तं दृष्ट्वा पक्षिशावकैर्भयार्तैः कोलाहलः कृतः ।
- (३) ततो यद्यदादिशति मे प्राणेश्वरस्तदेवाहमविचारितं करोमि । दूत्योक्तम् - सत्यमेतत् । लावण्यवत्युवाचध्रुवं सत्यमेतत् । ततो दूतिकया गत्वा तत्तत्सर्वं तुङ्गबलस्याग्रे निवेदितम् । तच्छ्रुत्वा तुङ्गबलोऽब्रवीत्- स्वाभाभिनिऽऽनीय समर्पयितव्येति कथमेतच्छक्यम् ।
कुट्टन्याह - उपायः क्रियताम् । तथा चोक्तम्-
उपायेन हि यच्छक्यं न तच्छक्यं पराक्रमैः
शृगालेन हतो हस्ती गच्छता पङ्कवर्त्मना ॥
- (ब) नीचेनाभांथी कोई पक्ष बे संदर्भ सहित सभज्जवो : ६
- (b) Explain with reference to context any two of the following : 6
- (१) अहिंसा परमो धर्मः ।
- (२) उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ।
- (३) संहति श्रेयसी पुंसां स्वकुलैरल्पकैरपि ।
- (४) सर्वशून्या दरिद्रता ।

૨	હિતોપદેશના ગ્રંથકારનો પરિચય આપો.	૧૪
2	Introduction of Authors Hitopadesh.	14

અથવા / OR

૨	પ્રાચીન ભારતીય સાહિત્યમાં પ્રાણીકથાની ઉપાદેયતા જણાવો.	૧૪
2	Necessity of Fables in an ancient Indian literature.	14

૩	સાહિત્યકૃતિ તરીકે 'હિતોપદેશ' નું મૂલ્યાંકન કરો.	૧૪
3	Evaluate the 'Hitopadesh' as a work of literary art.	14

અથવા / OR

૩	ભારતીય કથા સાહિત્યમાં પંડિત વિષ્ણુશર્માના પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન કરો.	૧૪
3	Evaluate the contribution of પण्डित विष्णुशर्मा to Indian Fable - Literature.	14

૪	“મિત્રલાભ”ની કથાઓ આદર્શ મિત્રનું ચિત્ર રજૂ કરે છે.” - આ વિધાનનું સમર્થન કરો.	૧૪
---	--	----

4	Justify the statement “Stories of Mitralabh present Ideal picture of friendship.”	14
---	---	----

અથવા / OR

૪	પ્રાણીકથાના ઉદ્ભવ અને વિકાસ પર નોંધ લખો.	૧૪
4	Write a note on the origin and development of the Fable literature.	14

૫	નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો :	૧૪
5	Write short notes on any two of the following :	14

- (૧) સુપુત્ર: અને કુપુત્ર:
- (1) सुपुत्र: and कुपुत्र:
- (૨) મિત્રલાભનું શીર્ષક
- (2) The title of Mitralabh
- (૩) ધનપ્રશંસા
- (૪) વ્યાઘ્રપથિકયો: કથા ।